

Kimlik'te Benlik İnşası ve Sanatçı Şahsiyeti

Metin Eker^{1*}, Ece Büşra Eryılmaz¹⁺

¹Resim Bölümü/Güzel Sanatlar Fakültesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun., Türkiye

*.Metin Eker: ekermetin@hotmail.com

+Ece Büşra Eryılmaz: ece_3537@hotmail.com

Presentation: Oral

Özet- Karmaşık ve tesirlere muhatap potansiyeli ile kimlik olgusu herşeyden önce kültürel dir. Kavramlar, biçimler, süreçler ve deneyimler ile karakterize sanat, aynı zamanda kültürel üretim için bir mekanizmadır. Mücadele, direnç, deneyim, aktarım ve sabitler için koşulların bir kapsamı olarak kültür, sanat ve dolayısıyla sanatçı için “ben’lik” içeriklerini dinamik kılabilecek bir postmodern dünya içinde yeniden pozisyon oluşturmaktadır.

Mekanik ve teknolojik konformizmin hakimiyeti ile “ben” söylemi, özellikle günümüzde “teknolojik” kalıp ve ideolojilerin baskısı altındadır. Yaşam alışkanlıklarımızdaki yeni trendler, küreselleşmenin de etkisiyle sınıf, cinsiyet, ideoloji ve diğer aidiyet kimlikleri üzerinde “ben” olabilmeyi oldukça sıkıntılı kılmaktadır. Popüler kültür ile kişisel değerler arasındaki organik ilişkinin nedensel olarak bağlantılılaştırılması, bunlardan bağımsız bir iradi kapsama sahip birey profilini de istikametsiz ve süresiz hale getirmektedir. Meşrulaştırma, toplumsallaşma ve özellikle demokratikleştirme, kültürel eşitlemeye yol açmaktadır. Kültürel eşitlemeyi, statü farklılıklarının azalması ile birlikte, belirsiz ve genel değer, norm ve anlamlarıyla tek tip bir kültüre sahip olan orta statünün ortaya çıkışı olarak tanımlayabiliriz. Böylece toplumsal ve kolektif kimlikler parçalanmış, kültürel kodlar silinerek yeni global kültürel kodlar, alt-kimlik, üst-kimlik ve melezleşme kavramları ön plana çıkmıştır. Postmodern kimlik daha çok imaj, rol ve tüketim kültürü üzerine kurulu bir kimlik olmuştur.

Bütün kimlikler, bir toplumsal ilişkiler sistemi içinde oluşur ve birbirlerini karşılıklı tanımaları gerekir. Kimlik, bir “nesne olarak” değil, “bir simgeler ve ilişkiler sistemi” olarak düşünülmelidir. Bu özelliklerin şahsileştiği benlik profili için bir örneklem sergileyen sanatçı, geçmişe oranla kendisinin içselleştirdiği ve biçimlendirdiği “benlik” yerine, başkalarının profileştirdiği ve kültürel kalıpsallığı ile kemikleşmiş “kimlik” kapsamı içinde bir “şahsiyet”e sahip olma iddiasında henüz olmasa bile bu yoldadır.

Anahtar Kelimeler- Kimlik, benlik, sanatçı, şahsiyet, kültür

Abstract- Identity is primarily cultural with its complex and influential potential. Art, characterized by concepts, forms, processes and experiences, is also a mechanism for cultural production. Culture as a scope of conditions for struggle, resistance, experience, transference and constants are re-positions itself in a postmodern world that can render “self” contents dynamic for art and therefore for the artist.

“I” discourse with the dominance of mechanical and technological conformism, especially today, it is under the pressure of “techno” patterns and ideologies. New trends in our living habits have influenced class distress that be “self” above, gender, ideology and other identity identities with the effect of globalization. The causal linkage of the organic relationship between popular culture and personal values also makes the individual profile with a voluntary independent scope unstable and discontinuous. Legitimization, socialization and particularly democratization lead to cultural equalization. We can define cultural equalization as the emergence of middle status, which has a uniform culture with uncertain and general values, norms and meanings, along with a reduction in status differences. Thus, social and collective identities were fragmented and cultural codes were erased and new global cultural codes, sub-identity, super-identity and hybridization concepts came to the fore. Postmodern identity has become an identity based on image, role and consumption culture.

All identities are formed within a system of social relations and they need to get to know each other. Identity should not be considered as an object, but as a system of symbols and relations. The artist, who exhibited a sample for the self profile in which these features are personalized, is in this way, even if not yet, to claim to have a “personality” that still on the way to claim a “personality” to have a personality within the scope of “identity”, which is profiled by others and ossified with cultural stereotypes, instead of the “self” that he has internalized and shaped in relation to the past.

Keywords- Identity, self, artist, personality, culture.

Giriş

Mekanik ve teknolojik konformizmin hakimiyeti ile “ben” söylemi de “tekno” kalıp ve ideolojilerin baskısı altındadır. Yaşam alışkanlıklarımızdaki yeni trendler, küreselleşmenin de etkisiyle sınıf, cinsiyet, ideoloji ve diğer aidiyet kimlikleri üzerinde “ben” olabilmeyi oldukça sıkıntılı kılmaktadır. Popüler kültür ile kişisel değerler arasındaki organik ilişkinin nedensel olarak bağlantılandırılması, bunlardan bağımsız bir iradi kapsama sahip birey profilini de istikametsiz ve süreksiz hale getirmektedir. Meşrulaştırma, toplumsallaşma ve özellikle demokratikleştirme, kültürel eşitlenmeye yol açmaktadır. Kültürel eşitlenmeyi, statü farklılıklarının azalması ile birlikte, belirsiz ve genel değer, norm ve anlamlarıyla tek tip bir kültüre sahip olan orta statünün ortaya çıkışı olarak tanımlayabiliriz. Böylece toplumsal ve kolektif kimlikler parçalanmış, kültürel kodlar silinerek yeni global kültürel kodlar, alt-kimlik, üst-kimlik ve melezleşme kavramları ön plana çıkmıştır. Postmodern kimlik daha çok imaj, rol ve tüketim kültürü üzerine kurulu bir kimlik olmuştur.

Bütün kimlikler, bir toplumsal ilişkiler sistemi içinde oluşur ve birbirlerini karşılıklı tanımları gerekir. Kimlik, bir “nesne olarak” değil, “bir simgeler ve ilişkiler sistemi” olarak düşünülmelidir. Bu özelliklerin şahsileştiği benlik profili için bir örneklem sergileyen sanatçı, geçmişe oranla kendisinin içselleştirdiği ve biçimlendirdiği “benlik” yerine, başkalarının profilleştirdiği ve kültürel kalıpsallığı ile kemikleşmiş “kimlik” kapsamı içinde bir “şahsiyet”e sahip olma iddiasında olmasa bile yolundadır diyebiliriz.

Güncel Sanat ve Sanatçı

Henry Giroux'nun “kültür işçileri” (Giroux, 1992:3) olarak tanımladığı sanatçılar, aslında sosyal anlamda indirgenmiş bir küresel pozisyonun ifadesi olarak “piyasa”dadırlar. Ekonomik bir uzayın ve kapitalist bir zihniyetin kapsamı olarak piyasa, sanatın Pazar ile olan bağının küresel bir kalıbını da bizim önümüze sermektedir. Kültürel ekonomilerin özgürlük sınırlarını belirleyen küresel anlayışlar, Sanatı bir kültürel üretim sistemi olarak tanımlamak ve yönlendirmek durumunda olmaktadır. Adı bir şekilde “çağdaş” olan sanatsal yönelim karakterini besleyen olgular ise çağdaş birey ve sosyalliğin tanımları ile kapasiteli kılınabilmektedir. Bunun anlamı; çağdaş sanatların emre hazır bir sisteme muhtaç bir kader tayini ile muhatap edilmesi olarak gösterilebilir. Baudrillard ise sanatın hala bir direnç gösterebileceğine inanmakta ve Sanatın (bugün) bir anlama sahip olabilmesi için ortada seri üretim ve özlem duygusu üzerine oturan bir değer anlayışı olması gerekmektedir demektir. Sanat bu kurallara göre üretilse de üretilmese de, onları aşır geçmeye ya da onlardan kurtulmaya çalışsa da sanat olarak nitelendirilmesi için onlara ihtiyacı vardır. Bu yapıcı, eleştirel-isyankar bir sanattan çok uyumlu ve danışıklı dövüş yanlısı, öyleyse tanımını yapmada zorluk çekilen bir sanattır (Baudrillard, 2009:s.124).

Üretilir ve tüketilebilir potansiyelleriyle ihtiva ettiği sosyal donatılar ve bu donatıların beslediği tüm davranış örüntüleri, kültürel yeni ekolojilerin de dinamik kıldığı yönelimleri bir şekilde sanat ile temaslandırma gayretini gündeme getirmektedir. Sanatın bu yeni evreni, içinde tanımlandığı ve konumlandığı çağdaşlık kriteriyumunu sanatçı için ne kadar ilişkili görmektedir? Bu bir problem midir? Çağdaş sanatçı denildiğinde, Giroux vurgusunda olduğu gibi bir “kültür işçisi” mi anlayacağız, yoksa, özgür, özgün ve öznel potansiyellerini kendinde özellikli kılan bir “kimlik” mi anlayacağız? Finkelstein'e göre “karakterin ve kişiliğin görünüşte içkin olduğu fikri, belirsizliklerle dolu olsa da hala güçlü bir etki yaratmaktadır” (Finkelstein, 2007: s.129). Sanatsal kişilik, mevcut ve tarihi varlığıyla önemli bir göstergeyi vurgulamaktadır. Diğer sosyal bireyler ile birlikte ama onlardan farklı nitelikleriyle karakterize bir kişiliktir söz konusu olan. Popüler kültür ve medya ekolojileri ile hazır tema, hazır nesne ve hazır yaratımların paketlenip servis edildiği ve sadece sanatçıya bunları fırına sürmesini sağlamanın düştüğü bir “meta” sanatının niyetlerini ve etkilerini yeniden çözümlemenin bir anlamı yok görünmektedir. En azından sanatçı için bunu yok sayabiliriz. Bir kültür işçisi olarak sanatçının mümkün koşulları ve tanımlanmış sınırları söz konusu olduğundan, sanatsal kişilik için klişe yaratmanın da bir gereği yok gibidir.

Küresel kültür büyük oranda tektipleşme eğilimindedir. Böylece kültürlerarasındalık yenine kültürel eşitlenme süreçleri hayati kılınmaktadır ve meşrulaştırılmaktadır denilebilir. Zicderwald'ın da vurguladığı gibi “meşrulaştırma, toplumsallaşma ve özellikle demokratikleştirme, kültürel eşitlenmeye yol açmaktadır. Kültürel eşitlenmeyi, statü farklılıklarının azalması ile birlikte, belirsiz ve genel değer, norm ve anlamlarıyla tek tip bir kültüre sahip olan orta statünün ortaya çıkışı olarak tanımlayabiliriz” (Zicderveld, 2013:s.109). Söz konusu orta statünün ilgisine ve yaşamsallığına sokulan kültürün diğer adı da “kültür endüstrisi” olmaktadır. Sanatçının olduğu kadar izleyicinin de algı odağını ve ilgi beklentisini inşa etmeyi başaran niyet olarak kültür endüstrisi, sanat ile ekonomiyi kapsamlı ve keskin biçimde ilişkilendirmektedir. Stevenson'a göre yeni pazarlar sağladığı ve bireyci bir kültürü teşvik ettiği için, izleyicinin kültürel olarak parçalanmış doğasının kültür endüstrisinin çıkarları doğrultusunda işlediği savunulabilir (Stevenson, 2008: s.162).

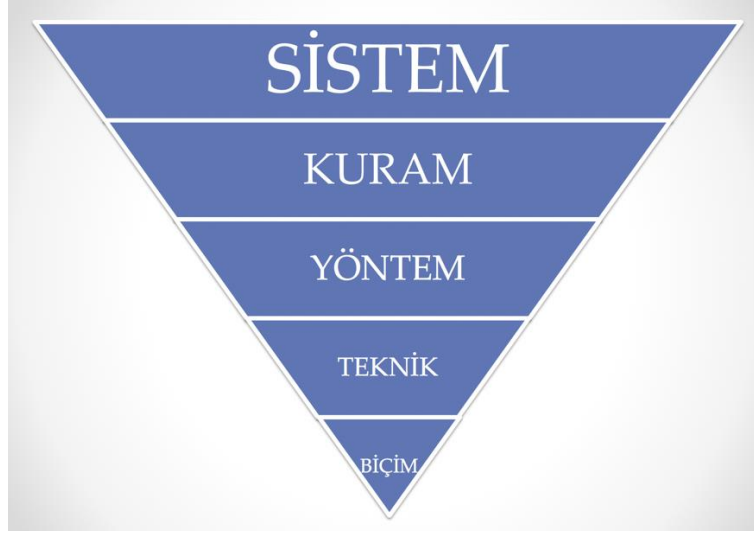
Kültürel Kimlik

Kültürel kimlik sorunu mantıksal olarak bütün kimliklerin bir toplumsal ilişkiler sistemi içinde olduğu ve birbirlerini karşılıklı tanımları gerektiği düşüncesini aktif kılar. Kimlik, bir “nesne olarak” değil, “bir simgeler ve ilişkiler sistemi” olarak düşünülmelidir. ...Kimlik, kolektif eylemin dinamik, “gelişmekte olan” bir yönüdür (Schlesinger, 1987: s.230). Schlesinger, kültürel kimlik konusunda bağlayıcı detayın “simgeler ve ilişkiler sistemi” olduğunu dile getirerek, kültürel muhatap olarak kitleyi işaret etmektedir. Kitle kültürü ve dolayısıyla popüler kültür kalıplarının “kimlik” için izahi ve izafi görüldüğünü işlemektedir. Kültürel kimlik bir eylem, etki ve tepki olarak kolektif nitelik sergilemektedir. Robins’in ifadesiyle “kolektif kimliğin bütünlüğü zaman içerisinde, kolektif bellek ve ortak gelenekler, ortak ve yaşanmış bir tarih duygusu vasıtasıyla sürdürülmelidir. Bunun aynı zamanda uzam içerisinde, karmaşık bir biçimde toprak ve sınır belirlenmesi, “onlar” karşısında “bizi” tanımlayan içerme ve dışlama koşulları vasıtasıyla sürdürülmesi gerekir. Belirli anlarda, kültürel kimliğin yerleşik ve normatif tabanı bunalıma düşer. Bütünlük ve süreklilik, parçalanma ve kesintiye uğrama tehdidi altına girer. Kimlik duygusuna anlam kazandıran duygusal yatırımlar kesintiye uğrar” (Morley ve Robins, 2006: s.107). Held ve McGrew yaklaşımında “Uluslar, bir kimlik ve ortaklaşa siyasal kader hissiyatını paylaşan sınıf ötesi ortaklığı içerir (Held-McGrew, 2014: s.24)

Kültürel bir dönemselleştirmenin gereklerine göre düzenlenen tüm eylem niyetleri ve sonuçlarının sosyal karşılığı olarak adlandırılan Postmodern dönem, zaten tasnifleri ve tanımları kendi ekseninde meşrulaştırmaktadır. Postmodern "yeni duyarlık" modernizmin kültürel elitizmini reddetti. Çoğu zaman popüler kültürü "alıntılama" sına rağmen modernizm, popüler olan her şeye karşı derin bir şüpheyle belirlendi. Resmi kültür olarak müze ve akademiye girmesi, şüphesiz modernizmin sınıf toplumu elitizmine hitap edişiyile ve bu elitizmle uygun ilişkisiyle kolaylaştırıldı. Postmodern yeni duyarlığın modernizmin kanonlaştırmasına karşı tepkisi, popüler kültürün bir yeniden değerlendirilişiydi. Bu yüzden, 1950'lerin sonları ve 1960'ların başlarının postmodernizmi, kısmen modernizmin elitizmine yönelik popülist bir saldırıydı. Bu, Andreas Huyssen'in Büyük Bölünmeden Sonra'da "büyük bölünme... yüksek sanat ve kitle kültürü arasındaki kategorik ayrımı vurgulayan söylem" olarak adlandırdığı şeyin bir reddiyesine işaret etti (Bkz. Sim, 2006: s.171,172). Bir kimlik profili ve sanatsal kişilik yansılarna tesir eden bir başka çağdaş yönseme de yeni bir kültürel kimlik kalıbı kapsamı ile dijital kültürdür diyebiliriz. Martin Hand'e göre dijital kültür “basit bir şekilde, nesneleştirme ve özelleştirme üzerinden şimdiki sosyopolitik, kültürel ve ekonomik trendlere dayalıdır. Dijital kültürün gücü toplumun gözetlenmesi ve yönetimine doğru yükselen bir eğilimini indeksler ve şimdi de küresel çapta toplanmış ve ayrılmış dijital bilgi üstünden uygulanır. Bunun sonucu çelişkili bir biçimde çok daha fazla güvensizlik, var olan sosyal sınıfların yoğun bir genişlemesi ve demokratik vatandaşlığın tüketiciye uyarlanması olacaktır” (Hand, 2008: s.39).

Kimlik'te Benlik İnşası ve Sanatçı Şahsiyeti

Bu çalışmanın ana yönsemesi “kimlik” ile “benlik” arasındaki farklılığın sadece epistemolojik kökenli olmadığına istinaden özellikle sanatsal şahsiyet ile olan nedensel ilişkisine betimsel bağlam oluşturmak olarak gösterilebilir. Referans kaynağı ve tesir odağı olarak ele aldığımız kültür, bugün ve çağdaş karşılığı ile karakterize bir olgu hüviteini sergilemektedir. Böylece sanatın bir üst kapsam ve dolayısıyla sistem yapısı içindeki konumu da dayanaklı kılınmıştır. Postmodernite, yeni kültürel ekolojiler ve küreselleşmenin mekanizmallığı sayesinde tartışılır olan çağdaş sanat ve sanatçıya ilişkin saptamaları kimlik olgusu ile içerikleştirmek, küresel, ulusal ya da bireysel kimlik ayrımlarını da belirginleştirmemize olanak sunmaktadır. Held-McGrew tespitinde kültürel akışlar, ulusal kimlik siyasetini ve genel olarak kimlik siyasetini dönüştürüyor. Bu gelişmeler bazı küreselciler tarafından ulus-devlete bağlılığı aşan yeni bir küresel aidiyet ve zarar görülebilirlik durumu yaratma olarak yorumlanabilir (Held-McGrew, 2014: s.28). Aidiyet ve temsiliyet olarak sanatın ulusal ya da yerel yönelimlerinin de tahvil olduğu küresel bakış içinde sanata dair bir sistem tahayyül ettiğimizde, karşımıza geleneksel yaklaşımların temellendirdiği grafik çıkmaktadır. (Şeki 1.) deki temel vurgu, bir sanatsal sistemin kuramsal altyapıya olan ihtiyacıdır. Söz konusu sistematik piramidin en altında bulunan biçim, insanoğlunun yaşamsal niyetlerinin karşılığıdır. Her koşulda ve zamanda insan, biçimlendirme gayesi ile sosyalleşir. Bu süreç. İçinde teknikler geliştirir. Teknikleri işlevsel ve pragmatik amaçlara hizmet eden yöntemler ile yaşamsal kılan insan, bu süreçlerin bilimsel ve dolayısıyla kuramsal temellendirmelerini de zamanla inşa eder. Bir sistem anatomisinin hem taksonomik (aşamalı sınıflandırılmış) hem de işlevselliği bu süreci anlamlandırmaktır. Bir kimlik anatomisi de yine böyle bir sistem kurgusu ile olgunlaşmak durumunda olmaktadır.

Şekil 1.

Günümüzde “zihniyet tasarımı (intelligent design)” ya da “zihniyet mühendisliği (intelligent ingenieur)” olgusu ile zaman zaman karşılaşmaktayız. Yukarıda bahsettiğimiz çağdaş kültürel kapsam içinde gerçekleşmekte olan bu süreçlerin tabiri caiz ise “bir dönüşüm” yerine “sıfırdan inşa etmek” gibi bir gayeyi kimliklendirmeye çalışıldığı izlenimi olarak değerlendirebiliriz. Bir zihniyet anatomisi örneğini şematize eden grafik (Şekil 2.) içinde, özellikle sanatsal zihniyet üzerine vurgu söz konusudur. Buradaki piramide göre en altta “tesir” bulunur. Sistem içinde üretilen biçim, zihniyetin en alt basamağı olarak “tesir”e tahvil olur. Çünkü sanatsal biçimlendirmenin en basit ve en nesnel gayesidir tesir. Tesir’in üstünde yaklaşım yer almaktadır. “Yaklaşım”, sanatçının bir probleme, içeriğe, gelişmeye ya da bir olguya verdiği tepkimenin nesnel karakteridir. Bu karakterizasyonun “üslup” ile bireyselleşmesi de ayrıca beklenir. Sanatta üslup, bireysel anlayışın da göstergesidir ve genellikle sanatçıdan sanatçıya değişmesi olası görülür ya da böyle beklenilir. Zihniyet, bir sanatçı için bir bileşke sunumudur. Bir başka ifade ile sanatçı zihniyeti, yaklaşımı, üslubu, anlayışı ve bunun eserde müessir kıldığı yansılar toplamıdır. Sanatçıya dönük bir zihniyet tasarımının mümkün durumlarını tartışmak için en önemli very kaynağımız “kimlik ve benlik” karşılaştırması olacaktır/olmalıdır.

Şekil 2.

Sanatçı şahsiyeti için önerdiğimiz ilk şablonun önemli kavramı “kimlik” olarak sunulmaktadır. Genel olarak bakıldığında kimlik, adı üzerinde “kim” iktir. Kim olduğunuz sorusuna verilen cevaptır. Burada ilginç olan soruyu soranın da cevabı verenin de “siz” olmadığımızdır. Yani sizin kim olduğunuza ilişkin verilerin sizin dışınızdaki unsurlar tarafından belirlenmesidir. Sizin kimliğiniz, başkasının size ne olarak ve nasıl gördüğü ile bağlantılıdır. Bu ele alış sanatçı ya da sanatçı şahsiyeti için geçerli ve yeterli bir izahata nasıl kavuşur? Aşağıdaki grafik (Şekil 3.) içinde bir kimlik yapısının referans kılınışı sanatsal şahsiyetin en alt basamağında “teпки” yer almaktadır. Tepki bir sosyal oluş halidir. Münasebet ve temas gereklidir. Nesnelidir ve duygusaldır. Bir üst aşamada duygusal tepkiler,

tepkime olarak içerik ile bütünleşir. Burada dikkat çeken ana unsur, tepkinin nesnellığı ve dışsal karakteridir. Bir üst basamakta yer alan tutum ise hem pedagojik, hem sosyal hem de inançsal davranış örüntülerini ifade eder. Ve tepki ile tutumu şahsileştiren diğer basamak olarak “karakter” devreye girer. Karakter, tutum ve tepkinin dışsal temelli oluşu, toplumsal, iletişimsel ve etkileşimsel nitelikler sergilemesi ve devamında konformist (sosyal uygucu) kalıplar ile anlamlandırılması sonucunda bir “kimlik” profili belirlenmeye başlar. Söz konusu profilin tüm oluş süreci ve serüvenini bireyin kendisi değil, çevresi, içinde yaşadığı toplumsal normlar, gelenekler, etnik kapsamlar ve inançsal içerikler büyük ölçüde belirler. Kimlik ile tümleşik bir şahsiyet tanımının mirengi noktası, “şahsi”liğin kısmen eksik bırakılmasındaki kalıpsal kasıttır diyebiliriz. Sizin kim olduğunuz sorusuna başkalarının verdiği cevabın belirlediği şahsiyet inşasında sanatsal kişiliğin keskin, özgün ve özgür bir anlam taşıdığı tartışılabilir görülmelidir.

Şekil 3.

Diğer şahsiyet oluşumunun çözümlenmeye çalışıldığı grafiğe baktığımızda ise (Şekil 4.) sanatsal kişiliğin özüne ilişkin tespitlerimizi güçlü görme ya da gösterme olasılığımız ortaya çıkmaktadır. Buradaki piramidin en küçük ögesi fiil (eylem) olmaktadır. Eylem sanatsal iletişim ve dolayısıyla etkileşimin ilk ögesi ve bireysel çabasıdır. Sanat ilk eylemi aktif kılar. İster düşüncede ister nesnede, eylem bir değişkenliğin ve devingenliğin nesnellige yansımalarıdır. Eylemin özgünlüğünü besleyen üst basamağı “irade” olarak gösterebiliriz. İrade, bireyin sanatsal çabasında özgür olmasını ve özgün davranmasını mümkün kılmaktadır. İrade'nin bir üst basamağında ise “şuur” bulunmaktadır. Sanatın bilinç nesnelleşmesi ve bir sanatsal anlayışı kemikleştirmesi için de şuur'un önemi ön plandadır. Fiil, irade ve şuur'un ortaya koyduğu şahsiyet ifadesi ise “benlik” olmaktadır. Bir başka ifade ile burada sizin kim olduğunuz sorusuna “sizin” verdiğiniz cevabın adıdır “benlik”. Ben diyebilmenin, bence diyebilmenin de ayrıca açılımıdır. Kabaca baktığımızda benlik oluşumu, dışsal tesirlerin, kurgunun ya da mühendisliğin değil, tamamıyla özgür iradenin nesnelleştirilmesi, biçimlenmesi ve sanatsallaşmasıdır. Sanatsal orijinalliğin de karşılığı olan “özellik, özneliek, özgünlük ve özgürlük” tahayyülündeki “öz”, benliğin en soyut sunumudur.

Sanatsal şahsiyet için ortaya koymaya çalıştığımız ve grafikler ile desteklemeye çalıştığımız temellendirme, epistemolojik deformasyonları da ortadan kaldırma gücünü sergileyebilir. Sanatçı için yeni bir tanımlamaya ihtiyacın adresi sanatın kendini soktuğu bunalımdır. Postmodern dönem içinde sanatın sonu gartışılabilir, aslında sonu yeni bir başlangıçtır muharrık unsuru olarak belirlemek niyeti zaten açıkça ortadadır. Sanat için kimlik, sanatçı kimliğini esaret altına alan güçlerin ekonomik, kültürel ve küresel niyetlerine verebileceği karşılığın içinde gizli olan direnç ve motivasyon vasıtalarını aktif kılabilme önemli görülmelidir.

Şekil 4.

Sonuç

Sonuç olarak karmaşık ve tesirlere muhatap potansiyeli ile kimlik olgusu herşeyden önce kültürel dir. Kavramlar, biçimler, süreçler ve deneyimler ile karakterize sanat, aynı zamanda kültürel üretim için bir mekanizmadır. Mücadele, direnç, deneyim, aktarım ve sabitler için koşulların bir kapsamı olarak kültür, sanat ve dolayısıyla sanatçı için “ben’lik” içeriklerini dinamik kılabilcek bir postmodern dünya içinde pozisyon oluşturmalıdır. Ben’lik kim’liğe öncelenmelidir. Özellikle tekno-kültürün, tüketim kültürünün ve diğer kültürel konformist yaklaşımların yoğun muhalefetine ve deformasyonuna rağmen “sanatçı şahsiyeti”nin tanımsal referansı mutlak surette “ben’lik” olmalıdır.

Kaynaklar

1. Baudrillard ,J 2009. Gösterge Ekonomi Politiği Hakkında Bir Eleştiri, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, (Çev.Oğuz Adanır-Ali Bilgin), İstanbul.
2. D. Held-A. McGrew. 2014.“Büyük Küresel Tartışmalar”, (Ss.7-70), Haz. David HELD-Anthony MCGREW, Küresel Dönüşümler, (Çev. A.Rıza Güngen, A. Serkan Mercan ve arkadaşları), Phoenix Yayınevi, Ankara.
3. Finkelstein.J.2007. The Art of Self Invention Image and Identity in Popular Visual Culture, I.B. Tauris, London-NewYork.
4. Giroux ,H. 1992. Border Crossing: Cultural Workers and The Politics of Education, Routledge, New York.
5. Hand,,M. 2008 “Making Digital Cultures: Access, Interactivity, and Authenticity” Queen’s University, Canada. Ashgate Pub Co; New edition edition (August 30 2008)
6. Morley, D.- Robins. K. 2006. Kimlik Mekânları, Çev: Emrehan Zeybek oğlu, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
7. (Schlesinger, P. (1987), ‘On national identity: Some conception and misconception criticised’, Social Information, 26(2): 219-64. (Bu yazı şu kitabın 7. Ve 8. Bölümündedir: Medya, Devlet ve Ulus, Çev: M. Küçük, İstanbul, Ayrıntı Yayınları. 1994) s.230).
8. Sim, S. 2006. Postmodern Düşüncenin Eleştirel Sözlüğü, Çev: Mukadder Erkan, Ali Utku, Ebabel Yayınları, Ankara.
9. Stevenson N. 2008. Medya Kültürleri Sosyal Teori ve Kitle İletişimi, Çev: Göze Orhon, Barış Engin Aksoy, Ütopya Yayınevi, Ankara.
10. Ziderveld Anton C.. 2013. Kültür Sosyolojisi, (Çev.Kadir Canatan), Açılım Kitap, İstanbul. Giroux ,Henry. 1992. Border Crossing: Cultural Workers and The Politics of Education, Routledge, New York.